Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/1980

18.3.2024

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών με θέμα «Δέσμη μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ και το πλαίσιο BEFIT»

(C/2024/1980)

Εισηγήτρια:	Kate FEENEY (IE/RENEW Europe), κομητειακή σύμβουλος Νταν Λέρι-Ράθνταουν
Έγγραφα αναφοράς:	Ανακοίνωση — Δέσμη μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ COM(2023) 535 final Πρόταση κανονισμού για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών στις εμπορικές συναλλαγές COM(2023) 533 final Πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση φορολογικού συστήματος με βάση την έδρα για τις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και για την τροποποίηση της οδηγίας 2011/16/ΕΕ COM(2023) 528 final Πρόταση οδηγίας σχετικά με τις επιχειρήσεις στην Ευρώπη: Πλαίσιο για τη φορολογία εισοδήματος (BEFIT) COM(2023) 532 final Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου για τη μεταβιβαστική τιμολόγηση COM(2023) 529 final

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ (ΕτΠ)

Γενικές παρατηρήσεις

1. Ανησυχεί για την κλίμακα των γεωπολιτικών προκλήσεων και των προκλήσεων ανταγωνιστικότητας που αντιμετωπίζουν οι ευρωπαϊκές επιχειρήσεις και για τον αντίκτυπό τους στην οικονομική ανθεκτικότητα της Ευρώπης· συμφωνεί ότι οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), που αντιπροσωπεύουν το 99 % των επιχειρήσεων στην ΕΕ και παρέχουν τα δύο τρίτα των θέσεων εργασίας στην ΕΕ, αντιμετωπίζουν άνευ προηγουμένου αβεβαιότητες που σχετίζονται με την αστάθεια στο τρέχον παγκόσμιο οικονομικό πλαίσιο, με περιορισμούς στην εφοδιαστική αλυσίδα, ελλείψεις εργατικού δυναμικού, και ιδίως εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, πρακτικές αθέμιτου ανταγωνισμού και αυξανόμενες ρυθμιστικές πιέσεις που καθιστούν την επιχειρηματική δραστηριότητα των ΜΜΕ πιο δύσκολη.

2. Σημειώνει περαιτέρω ότι πολλές από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι ΜΜΕ είναι καλά εδραιωμένες και προηγούνται χρονικά της τρέχουσας γεωπολιτικής κρίσης και της κρίσης μετά την πανδημία COVID-19. Ως εκ τούτου, επικροτεί τη φιλοδοξία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να θέσει τις ΜΜΕ στο επίκεντρο της προσοχής της, αλλά σημειώνει ότι η στήριξη αυτή θα πρέπει να είναι συνεχής και προορατική και όχι αντιδραστική.

3. Συμφωνεί ότι η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων πρέπει να αποτελεί μέρος της βιομηχανικής στρατηγικής της ΕΕ, με βάση τη δυναμική της οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση, της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ΙΙΙ, της οδηγίας για τη φορολογία της ενέργειας και της πράξης για τα μικροκυκλώματα με στόχο τη δημιουργία ανοικτής στρατηγικής αυτονομίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

4. Υπενθυμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνέταξε ανακοίνωση για την οικονομική ασφάλεια στην Ευρώπη· σημειώνει ότι το ευρύ πλαίσιο βιομηχανικής πολιτικής της ΕΕ θα πρέπει να ενσωματωθεί στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων των κρατών μελών και στα προγράμματα έξυπνης εξειδίκευσης των περιφερειών.

5. Χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανακοίνωση σχετικά με τη δέσμη μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ και τις συνοδευτικές νομοθετικές προτάσεις ως μια πολυαναμενόμενη δέσμη νομοθετικών μέτρων για τη στήριξη της ανταγωνιστικότητας και της ανθεκτικότητας των ΜΜΕ, που αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής οικονομίας.

6. Εκφράζει τη λύπη της για το γεγονός ότι η δέσμη μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ δημοσιεύθηκε τόσο αργά στην πολιτική εντολή και, ως εκ τούτου, αντιμετωπίζει με καθυστέρηση τις συνδυασμένες επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19, του επιθετικού πολέμου της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας, καθώς και τις συνέπειές τους —π.χ. ενεργειακή κρίση, προβλήματα στην παγκόσμια αλυσίδα εφοδιασμού και διογκούμενος πληθωρισμός. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη βραδεία ανάκαμψη και ασθενέστερες επιδόσεις των ευρωπαϊκών ΜΜΕ.

7. Θεωρεί ότι οι τρέχουσες εξελίξεις αποτελούν ένδειξη ότι η κοινωνία απειλείται ολοένα και περισσότερο από πολλαπλές κρίσεις. Ως εκ τούτου, η οικονομία πρέπει να προσαρμοστεί κατά τρόπο ώστε να καταστεί βιώσιμη, ισχυρή και ανθεκτική. Πρέπει να προετοιμαστούμε για μια νέα πραγματικότητα αβέβαιων γεωπολιτικών καταστάσεων, πανδημιών και ακραίων καιρικών φαινομένων. Ομοίως, θα χρειαστούν πρόσθετες προσπάθειες προκειμένου να επιβραδυνθεί η κλιματική αλλαγή, καθώς, σύμφωνα με την έκθεση της Διακυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) του 2023, οι παγκόσμιες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου συνέχισαν να αυξάνονται. Αυτές οι προκλήσεις θα μεταβάλουν ριζικά τις συνθήκες των οικονομικών δραστηριοτήτων.

8. Συμφωνεί ότι πρέπει να εφαρμοστεί ένα ευρύ φάσμα μέτρων πολιτικής και χρηματοδοτικών μέσων που καθορίζονται στη δέσμη μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ σε στενή συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, προκειμένου να υποστηριχθεί η τοπική επιχειρηματικότητα και καινοτομία και να αξιοποιηθούν τα δυνατά σημεία και οι πόροι κάθε περιφέρειας.

9. Ζητεί να αναγνωριστεί πλήρως η αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» ως γνήσιο πρότυπο που ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια του νομοθετικού κύκλου της ΕΕ και εκφράζει την ισχυρή ελπίδα ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι συννομοθέτες θα ενστερνιστούν πλήρως και θα εφαρμόσουν την αρχή αυτή στο έργο τους· επαναλαμβάνει ότι η αρχή «προτεραιότητα στις μικρές επιχειρήσεις» δεν θα πρέπει να υπονομεύει τη συνεκτίμηση της βιωσιμότητας, την οποία η ΕτΠ θεωρεί ενσωματωμένη σε όλες τις πολιτικές της ΕΕ.

10. Υποστηρίζει τον διορισμό του απεσταλμένου της ΕΕ για τις ΜΜΕ, ο οποίος θα αναφέρεται απευθείας στον Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ενισχύοντας έτσι τον ρόλο του δικτύου απεσταλμένων για τις ΜΜΕ και του φίλτρου ΜΜΕ. Ταυτόχρονα, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει την προστιθέμενη αξία αυτού του ρόλου, ώστε να αποφευχθεί η αλληλεπικάλυψη των εργασιών της ΓΔ GROW. Προτείνει να σφυρηλατηθούν ισχυρότερες συνέργειες μεταξύ του δικτύου απεσταλμένων για τις ΜΜΕ και των σχετικών εδαφικών παραγόντων.

11. Καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο θέσπισης νέου πλαισίου που θα διακρίνει τις νεοφυείς και τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις από άλλες ΜΜΕ, αναγνωρίζοντας τον καίριο ρόλο αυτής της ομάδας εταιρειών στην επίτευξη οικονομικής ανάπτυξης, τη συμβολή τους στους στόχους της ανάπτυξης μηδενικών καθαρών εκπομπών καθώς και την προστιθέμενή τους αξία στην αύξηση της βιομηχανικής αυτονομίας της ΕΕ.

Κανονιστική απλούστευση και ψηφιοποίηση

12. Αναγνωρίζει ότι ο κανονιστικός και διοικητικός φόρτος είναι ορισμένα από τα κύρια εμπόδια που αναφέρουν συστηματικά οι ΜΜΕ και οι φορείς του κλάδου ([1]) και εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η δέσμη μέτρων αρωγής για τις ΜΜΕ ανταποκρίνεται σε μεγάλο βαθμό σε αυτήν την προτεραιότητα. Υπογραμμίζει τη δέσμευση της ΕτΠ να εξαλείψει τις επιβαρύνσεις και τα εμπόδια σε διασυνοριακό επίπεδο μέσω του έργου της πλατφόρμας των Ευρωπαϊκών Ομίλων Εδαφικής Συνεργασίας (ΕΟΕΣ) της ΕτΠ.

13. Αναγνωρίζει ότι η επίτευξη των στόχων της Πράσινης Συμφωνίας της ΕΕ σε ένα ολοένα και πιο σύνθετο παγκόσμιο πλαίσιο απαιτεί ένα απλουστευμένο κανονιστικό πλαίσιο που είναι ευπροσάρμοστο, ευέλικτο και αναλογικό και το οποίο ανταποκρίνεται στους επιδιωκόμενους στόχους, στοιχείο το οποίο είναι ζωτικής σημασίας ιδίως για τους πλέον ευάλωτους οικονομικούς φορείς, όπως οι πολύ μικρές και οι οικογενειακές επιχειρήσεις.

14. Σημειώνει τη δέσμευση της Επιτροπής να διασφαλίσει ότι τα τεστ ΜΜΕ, τα φίλτρα ΜΜΕ και οι έλεγχοι ανταγωνιστικότητας θα γίνουν ο κανόνας στη χάραξη πολιτικής της ΕΕ. Τονίζει ότι σε σχέση με τα τεστ ΜΜΕ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι οι διευθύνσεις της διαθέτουν επαρκείς πόρους και έχουν την οργανωτική ικανότητα να πραγματοποιούν τεστ ΜΜΕ υψηλής ποιότητας. Το τεστ ΜΜΕ θα πρέπει να εφαρμόζεται κατά την προετοιμασία όλων των νομοσχεδίων και να μην περιορίζεται σε οικονομικούς φακέλους. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνει υπόψη τον σωρευτικό αντίκτυπο και τις αλυσιδωτές επιδράσεις της νομοθεσίας. Το τεστ θα πρέπει να επικαιροποιείται καθ' όλη τη διάρκεια της νομοθετικής διαδικασίας. Παρόμοιοι μηχανισμοί απαιτούνται σε επίπεδο κρατών μελών, οι οποίοι αναγνωρίζουν τον ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη μεταφορά του δικαίου της ΕΕ, χωρίς να προσθέτουν περαιτέρω απαιτήσεις στη νομοθεσία.

([1]) https://www.smeunited.eu/news/smes-require-rules-that-reach-objectives-not-add-red-tape
https://www.eurochambres.eu/wp-content/uploads/2022/11/EES-2023-Euochambres-Economic-Survey-Report.pdf
https://www.businesseurope.eu/policies/smes-and-entrepreneurship/reducing-regulatory-burdens-smes

15. Σε σχέση με το τεστ ΜΜΕ, καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι εκτιμήσεις επιπτώσεων διαφοροποιούνται μεταξύ των διαφόρων κατηγοριών μεγέθους των ΜΜΕ (πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες), ώστε να καταστεί δυνατή μια πιο αναλυτική και στοχευμένη αξιολόγηση του αντικτύπου κάθε πρωτοβουλίας, με πιο περιεκτική συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών των ΜΜΕ.

16. Ζητεί να ενισχυθεί ο ρόλος της ΕτΠ στην πλατφόρμα «Fit for Future» με βάση το έργο του δικτύου RegHub και να ενισχυθούν οι συνέργειες μεταξύ των τεστ ΜΜΕ και των εκτιμήσεων εδαφικού αντικτύπου, δεδομένου ότι η συντριπτική πλειονότητα των ΜΜΕ δραστηριοποιείται στις τοπικές αγορές.

17. Ζητεί να συνδεθεί το δίκτυο RegHub της ΕτΠ με τις εργασίες της ΕΕ για μείωση του φόρτου και καλεί τις δημόσιες αρχές σε όλα τα επίπεδα να αναλάβουν μια παρόμοια προσπάθεια εξορθολογισμού, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.

18. Χαιρετίζει τη δέσμευση της Επιτροπής να μειώσει κατά 25 % τον φόρτο υποβολής εκθέσεων που συνεπάγεται η νομοθεσία της ΕΕ. Θεωρεί ότι αυτός ο στόχος μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα με την εφαρμογή της έννοιας της ενεργού επικουρικότητας και στο πλαίσιο της στενής συνεργασίας με επιχειρηματικές οργανώσεις και εμπορικά επιμελητήρια.

19. Είναι πεπεισμένη για τη σημαντική δυνατότητα της ψηφιοποίησης να άρει τους φραγμούς και τον φόρτο υποβολής εκθέσεων για τις ΜΜΕ. Παρέχει την πλήρη υποστήριξή της για την ανάπτυξη ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας σε ολόκληρη την ΕΕ και πιστεύει ότι η ενιαία ψηφιακή θύρα και το νέο τεχνικό σύστημα «μόνον άπαξ», εάν αναπτυχθούν και εφαρμοστούν σωστά, θα μπορούσαν να προσφέρουν περαιτέρω ευκαιρίες σε αυτόν τον τομέα. Ωστόσο, τονίζει τη σημασία της ευαισθητοποίησης των ΜΜΕ σχετικά με αυτά τα νέα εργαλεία και τις λειτουργίες που προσφέρουν και προτείνει ότι ο στόχος αυτός μπορεί να επιτευχθεί καλύτερα σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο.

20. Σημειώνει ότι πολλές τοπικές και περιφερειακές αρχές διαθέτουν παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών όσον αφορά την κανονιστική απλούστευση και μέτρα μείωσης του φόρτου υποβολής εκθέσεων για τις ΜΜΕ, τα οποία έχουν ήδη εφαρμοστεί και τα οποία βασίζονται στην ανατροφοδότηση από τις ΜΜΕ και τους τοπικούς ενδιαφερόμενους φορείς. Η ΕτΠ, ως εκπρόσωπος των περιφερειών και των δήμων της ΕΕ, διαθέτει την εμπειρογνωμοσύνη για να συλλέξει αυτά τα παραδείγματα και να προωθήσει την ευρύτερη εφαρμογή τους.

21. Χαιρετίζει την πρόταση της Επιτροπής για τη διεξαγωγή, από κοινού με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, «επιτόπου» αξιολογήσεων του αντικτύπου που θα έχουν οι προτεινόμενες ουσιαστικές τροποποιήσεις στις νομοθετικές προτάσεις της Επιτροπής στις ΜΜΕ και στην ανταγωνιστικότητα. Προτείνει να συμμετάσχουν οι αρμόδιοι επί του θέματος εισηγητές της ΕτΠ, καθώς μπορούν να προσφέρουν πολύτιμη συμβολή στη διαδικασία, λόγω της εγγύτητάς τους με τις ΜΜΕ σε τοπικό επίπεδο.

22. Τονίζει ότι οι ευρωπαϊκές ΜΜΕ θα ωφεληθούν από την ενίσχυση των δεσμών μεταξύ της ψηφιοποίησης και του θεματολογίου για τη βελτίωση της νομοθεσίας στον δημόσιο τομέα, με τη χρήση του πρόσφατου έργου του δικτύου RegHub για τις δημόσιες συμβάσεις και τις στρατηγικές διαλειτουργικότητας των κυβερνήσεων της ΕΕ, καθώς και με τη συμμετοχή των τοπικών και των περιφερειακών φορέων στην εξεύρεση καινοτόμων κανονιστικών λύσεων.

23. Τονίζει ότι οι ευρωπαϊκοί δήμοι και περιφέρειες είναι ανοιχτοί σε νέες ιδέες και θα μπορούσαν να προσφέρουν τον εδαφικό χώρο προκειμένου να φιλοξενηθούν ρυθμιστικά δοκιμαστήρια με σκοπό να δοκιμάσουν περισσότερο φιλικούς προς την καινοτομία κανόνες και ρυθμίσεις σε ένα περιορισμένο περιβάλλον και στη συνέχεια να υποβάλλουν εκθέσεις σχετικά με τις βέλτιστες πρακτικές. Η ΕτΠ χαρτογραφεί ήδη τέτοια έργα που βοηθούν τις ΜΜΕ μας να καταστούν «ανθεκτικές στις μελλοντικές εξελίξεις», για παράδειγμα, στον τομέα της τεχνητής νοημοσύνης. Ανάλογα με την εφαρμογή, οι λύσεις τεχνητής νοημοσύνης επιτρέπουν στις εταιρείες να επιταχύνουν τις διαδικασίες ή να καταστήσουν τις ροές εργασίας πιο αποτελεσματικές και, ως εκ τούτου, οικονομικά αποδοτικότερες, αλλά θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για να καταστεί ευκολότερη και φθηνότερη για τις επιχειρήσεις η επικοινωνία με τις αρχές και η συμμόρφωσή τους με τους νομικούς και διοικητικούς κανόνες. Ιδέες σαν αυτή θα πρέπει να αναπτυχθούν σε μεγαλύτερη κλίμακα σε όλους τους δήμους και τις περιφέρειες της ΕΕ.

24. Σημειώνει ότι ο ψηφιακός μετασχηματισμός εντός και προς υποστήριξη του τομέα των ΜΜΕ απαιτεί συστήματα ΤΠ που να είναι επικαιροποιημένα, να παρέχουν εμπιστοσύνη στον τομέα και να έχουν τα υψηλότερα επίπεδα κυβερνοασφάλειας.

25. Ζητεί οι προσπάθειες εξορθολογισμού και μείωσης του αριθμού των κανόνων, καθώς και προώθησης της ψηφιοποίησης να στηριχθούν στην ενιαία ψηφιακή πύλη της ΕΕ.

Επενδύσεις και πρόσβαση σε χρηματοδότηση

26. Παρατηρεί ότι οι περισσότερες ευρωπαϊκές ΜΜΕ επενδύουν στη βιώσιμη μετάβασή τους, μολονότι σε γενικές γραμμές δυσκολεύονται να αποκτήσουν πρόσβαση σε χρηματοδότηση για τον σκοπό αυτό και αντιμετωπίζουν δυσκολίες με τις σχετικές απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων.

27. Προτείνει, λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού ρόλου της τραπεζικής χρηματοδότησης, καθώς και των περιορισμών των υφιστάμενων επιδοτήσεων και της χαμηλής συνάφειας των κεφαλαιαγορών για τις ΜΜΕ, να αυξηθεί σημαντικά η ικανότητα των τραπεζών να παρέχουν βιώσιμη χρηματοδότηση και άλλες χρηματοδοτήσεις που είναι αναγκαίες για την επιτυχία των ΜΜΕ μέσω κινήτρων και απλουστευμένων ρυθμίσεων, λαμβανομένου υπόψη του μακροπρόθεσμου στόχου της επίτευξης οικονομικής αυτάρκειας των εταιρειών.

28. Πιστεύει ότι τα ισχυρά περιφερειακά οικοσυστήματα συνδέονται στενά σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω της διεθνούς ανταλλαγής γνώσεων μεταξύ των ΜΜΕ και των περιφερειακών κυβερνήσεων, ιδίως μέσω διαπεριφερειακών επενδύσεων στην καινοτομία.

29. Υποστηρίζει τα νέα εργαλεία που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του νέου θεματολογίου καινοτομίας της ΕΕ, π.χ. τη δημιουργία περιφερειακών κοιλάδων καινοτομίας, καλώντας ιδίως τις Ευρωπαϊκές Επιχειρηματικές Περιφέρειες (ΕΕΠ) να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες χρηματοδότησης και συνεργασίας που συνδέονται με αυτό.

30. Ζητεί στενότερες συνέργειες μεταξύ του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), του InvestEU, του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», ιδίως για την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ ΜΜΕ, πανεπιστημίων, τεχνολογικών κέντρων, ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας και άλλων οργανισμών έρευνας και καινοτομίας.

31. Επισημαίνει ότι η στήριξη των ΜΜΕ στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής παραμένει απαραίτητη, ιδίως στο σημερινό πλαίσιο των περιορισμών του εφοδιασμού, των υψηλών τιμών της ενέργειας και του πληθωρισμού. Πάνω από 23 δισεκατομμύρια ευρώ από τα κονδύλια της πολιτικής συνοχής πρόκειται να δαπανηθούν για να βοηθηθούν οι ΜΜΕ να αναπτυχθούν και να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους. Ως εκ τούτου, είναι υψίστης σημασίας να αναπτυχθούν τα επιχειρησιακά προγράμματα στις περιφέρειες της ΕΕ το συντομότερο δυνατόν και να αποφευχθούν περιττές μεταφορές χρηματοδότησης σε άλλα προγράμματα της ΕΕ.

32. Μολονότι εκφράζει την ικανοποίησή της για τις προσπάθειες της Επιτροπής να ενισχύσει την ευρωπαϊκή ανταγωνιστικότητα, μεταξύ άλλων μέσω της πλατφόρμας στρατηγικών τεχνολογιών για την Ευρώπη (STEP), η οποία επιδιώκει τον εξορθολογισμό των επενδύσεων σε στρατηγικές τεχνολογίες ζωτικής σημασίας για την ανταγωνιστικότητα και τη στρατηγική αυτονομία της Ευρώπης, η ΕΟΚΕ επαναλαμβάνει την αρνητική θέση που εξέφρασε στην πρόσφατη γνωμοδότησή της σχετικά με την αναθεώρηση του ΠΔΠ 2021-2027 όσον αφορά τη μετατόπιση της χρηματοδότησης για τη συνοχή σε μεγάλες επιχειρήσεις σε περιφέρειες «μετάβασης», καθώς και στις περισσότερο ανεπτυγμένες περιφέρειες των κρατών μελών με κατά κεφαλήν ΑΕΠ χαμηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ, όπως προβλέπεται στην πρόταση STEP.

33. Υπογραμμίζει τον πολλά υποσχόμενο ρόλο των εταιρειών επιχειρηματικού κεφαλαίου και της συμμετοχικής χρηματοδότησης στην ενίσχυση της πρόσβασης των ΜΜΕ σε χρηματοδότηση. Ζητεί αυτές οι μορφές χρηματοδότησης να αναγνωριστούν και να υποστηριχθούν περισσότερο ως αποτελεσματικά εργαλεία για την τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας στην Ευρώπη.

34. Φρονεί ότι τα διάφορη είδη ενωσιακής στήριξης μπορούν να συνδυαστούν με επιτυχία μεταξύ τους, προκειμένου να ενισχυθούν οι κύριοι τομείς της STEP. Αντιθέτως, η αύξηση της συγχρηματοδότησης στο 100 % για τις προτεραιότητες της STEP θα πρέπει να απορριφθεί. Εάν δεν ζητηθούν συνεισφορές για τη συγχρηματοδότηση, ενδέχεται να τεθεί σε κίνδυνο η μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα των έργων.

35. Λαμβάνει υπό σημείωση την πολυαναμενόμενη νομοθετική πρόταση για την καταπολέμηση των καθυστερήσεων πληρωμών, η οποία είναι σύμφωνη με τη γνωμοδότηση της ΕτΠ του 2020 σχετικά με τη στρατηγική για τις ΜΜΕ. Αναγνωρίζει το σκεπτικό για την επιβολή αυστηρών και ενιαίων κανόνων πληρωμών για όλες τις επιχειρήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ, ωστόσο θεωρεί ότι οι προτεινόμενες διατάξεις δεν κάνουν διάκριση μεταξύ καθυστερήσεων πληρωμών και μεγάλων προθεσμιών πληρωμής.

36. Θεωρεί ότι αυτές οι διατάξεις θα παρεμποδίσουν την ελευθερία των ΜΜΕ να συνάπτουν συμβάσεις, ιδίως με τον καθορισμό ενιαίας μέγιστης προθεσμίας πληρωμής 30 ημερών στις σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων, γεγονός το οποίο θα υπονομεύσει την ελευθερία τους, ως ιδιωτικές οικονομικές επιχειρήσεις, να συμφωνούν σε διαφορετικούς όρους πληρωμής. Στο πλαίσιο αυτό, πρέπει να λαμβάνεται επίσης υπόψη το γεγονός ότι οι μεγάλες και οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις εξαρτώνται σε διαφορετικό βαθμό από τις πιστώσεις και τον χρηματοπιστωτικό τομέα.

37. Σημειώνει περαιτέρω τις ανησυχίες που εγείρονται σε ορισμένους τομείς και ορισμένους τύπους ΜΜΕ, οι οποίοι θεωρούν ότι αυτό θα μπορούσε να επηρεάσει αρνητικά ιδίως τον τομέα του λιανικού εμπορίου, ο οποίος κατέχει δεσπόζουσα θέση στις πιο αγροτικές περιοχές. Προτείνει το μέτρο αυτό να αναπτυχθεί αρχικά σε σταδιακή βάση.

38. Προτείνει η συλλογή ποσοτικών δεδομένων και η παρακολούθηση της συμπεριφοράς σε θέματα πληρωμών από το παρατηρητήριο πληρωμών της ΕΕ να είναι χρήσιμη για την ενημέρωση των μελλοντικών πολιτικών.

39. Καλεί τις δημόσιες αρχές όλων των επιπέδων στα κράτη μέλη της ΕΕ να δώσουν το παράδειγμα στην προώθηση μιας νοοτροπίας έγκαιρων πληρωμών στις δημόσιες συμβάσεις και να προσαρμόσουν αναλόγως τις πρακτικές πληρωμών σε διαφορετικά επίπεδα των δημόσιων διοικήσεων. Αυτό περιλαμβάνει τη διασφάλιση, στο μέτρο του δυνατού, ότι οι προθεσμίες πληρωμής για πιο σύνθετα έργα που υλοποιούνται από δημόσιους αναδόχους και τους υπεργολάβους τους, όπως κατασκευαστικά έργα, μεταφορές, υπηρεσίες ΤΠ κ.λπ., εκτελούνται εγκαίρως, ενώ παράλληλα αναγνωρίζεται ότι, περιστασιακά, η διαδικασία θα εκφεύγει του ελέγχου της αναθέτουσας αρχής.

Δεξιότητες για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση

40. Εφιστά την προσοχή σε πρόσφατη έρευνα του Ευρωβαρόμετρου ([2]), στην οποία οι ΜΜΕ εντόπισαν ότι η έλλειψη ειδικευμένων υπαλλήλων και οι συνέπειές της αποτελούν μακράν τη μεγαλύτερη πρόκληση. Συχνά δεν διαθέτουν τους ίδιους πόρους με τις μεγάλες εταιρείες προκειμένου να ανταγωνιστούν και να επενδύσουν στην κατάρτιση των υπαλλήλων τους. Για τον λόγο αυτό, ιδίως στο πλαίσιο του Έτους Δεξιοτήτων 2023, πρέπει να δοθεί η μέγιστη προσοχή στις δεξιότητες και την επανειδίκευση των εργαζομένων στις ΜΜΕ, στην πρόσληψη ειδικευμένων εργαζομένων και στην αναγνώριση των προσόντων.

41. Αναγνωρίζει ότι, σε αυτό το ευρωπαϊκό έτος Δεξιοτήτων, οι ΜΜΕ βασίζονται σε ένα ευρύ φάσμα δεξιοτήτων και ταλέντων για την προώθηση του επιχειρηματικού πνεύματος με σκοπό την προώθηση της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης. Οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές είναι σε θέση να στηρίξουν τις περιφέρειες, ιδίως τις απομακρυσμένες και τις αγροτικές περιφέρειες, ώστε αυτές να δημιουργήσουν τις κατάλληλες οικονομικές και κοινωνικές συνθήκες που θα ωθήσουν τους νέους να παραμείνουν στην περιοχή τους.

42. Υπογραμμίζει ότι οι βασικές δεξιότητες για την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση της ευρωπαϊκής βιομηχανίας μεταβιβάζονται καλύτερα στις ΜΜΕ μέσω περιφερειακών εταιρικών σχέσεων, δικτύων, συνεργατικών σχηματισμών. Σημειώνει τη σημαντική συμβολή των εταιρικών σχέσεων στο πλαίσιο του συμφώνου για τις Δεξιότητες, παρουσιάζοντας πολλές επιτυχημένες δράσεις ανάπτυξης εδαφικών δεξιοτήτων.

43. Υπογραμμίζει την ανάγκη να συμπεριληφθούν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη δημιουργία των προβλεπόμενων κοιλάδων μηδενικών καθαρών εκπομπών και βιομηχανικών συμμαχιών.

44. Επικροτεί, στο πλαίσιο αυτό, τη δημιουργία δεξαμενής ταλέντων της ΕΕ και προτρέπει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να οικοδομήσουν μια διοργανική εταιρική σχέση με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές και την ΕτΠ, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι τα άτομα με τις κατάλληλες δεξιότητες μπορούν να τοποθετηθούν στις κατάλληλες θέσεις εργασίας.

45. Ζητεί ταχύτερη και αποτελεσματικότερη αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων των υπηκόων τρίτων χωρών, μεταξύ άλλων μέσω εταιρικών σχέσεων μεταξύ των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τρίτες χώρες, προκειμένου να βελτιωθούν οι προσλήψεις και η αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας.

46. Ζητεί ταχεία και στοχευμένη στήριξη, σε συνεργασία με τις τοπικές και τις περιφερειακές αρχές, για τις ΜΜΕ σε τομείς που αντιμετωπίζουν τις πιο πιεστικές ελλείψεις εργατικού δυναμικού, όπως οι τομείς της φιλοξενίας και του λιανικού εμπορίου, για ολοκληρωμένη κατάρτιση των μεταναστών εργαζομένων και των προσφύγων, η οποία θα περιλαμβάνει προγράμματα γλωσσικής και πολιτιστικής ευαισθητοποίησης.

47. Επισημαίνει τη σημασία της στήριξης πρωτοβουλιών επαγγελματικής κατάρτισης που στηρίζουν τις νέες δεξιότητες και αναγνωρίζουν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές στη δημιουργία εταιρικών σχέσεων σε τοπικό επίπεδο μέσω των σχέσεων με επιχειρηματικές οργανώσεις και επισημαίνει ότι πολλές περιφέρειες εφαρμόζουν επιτυχείς πρωτοβουλίες στο πλαίσιο αυτό.

48. Παροτρύνει τα κράτη μέλη και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να αναγνωρίσουν την πρωταρχική σημασία της καθοδήγησης ως κρίσιμου μέρους του παζλ για τη γεφύρωση του χάσματος μεταξύ δημιουργίας και απασχόλησης, την ενίσχυση των δεξιοτήτων, της αυτοπεποίθησης και των κινήτρων των ατόμων, ακόμη και στο πλαίσιο των ΜΜΕ.

Φορολογία

49. Θεωρεί ότι το πλαίσιο BEFIT («Επιχειρήσεις στην Ευρώπη: Πλαίσιο για τη φορολογία εισοδήματος») είναι μια περίπλοκη και λεπτομερής πρόταση με σημαντικές επιπτώσεις για τις κυβερνήσεις και τις επιχειρήσεις. Τονίζει ότι η τρέχουσα προτεραιότητα στην ΕΕ είναι η εφαρμογή της οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την εξασφάλιση παγκόσμιου ελάχιστου επιπέδου φορολογίας των πολυεθνικών ομίλων στην Ένωση (οδηγία για τον δεύτερο πυλώνα). Αναγνωρίζει ότι οι κυβερνήσεις και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη θα χρειαστούν χρόνο προκειμένου να αξιολογήσουν τον αντίκτυπο της οδηγίας για τον δεύτερο πυλώνα και ότι οι πιθανές αλληλεπιδράσεις μεταξύ της οδηγίας για τον δεύτερο πυλώνα και της πρότασης BEFIT απαιτούν προσεκτική εξέταση και ανάλυση.

([2]) Έρευνα του Ευρωβαρόμετρου: SMEs and skills shortages (ΜΜΕ και οι ελλείψεις δεξιοτήτων), Νοέμβριος 2023: https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2961.

50. Τονίζει ότι εάν η οδηγία για τη μεταβιβαστική τιμολόγηση επιτύχει τον στόχο της για τη μείωση των διαφορών σχετικά με τις τιμές μεταβίβασης και του κόστους συμμόρφωσης των επιχειρήσεων, θα πρέπει να διασφαλίσει ότι λειτουργεί κατά τρόπο που να ευθυγραμμίζεται με την αρχή του πλήρους ανταγωνισμού και δεν δημιουργεί κίνδυνο απόκλισης και αύξησης των διαφορών με τρίτες χώρες.

51. Θεωρεί ότι ο παράγοντας επιτυχίας του συστήματος φορολόγησης με βάση την έδρα θα είναι η ικανότητά του να προσελκύει επιχειρήσεις να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα. Προκειμένου να συμβεί αυτό, το σύστημα πρέπει να παρέχει πραγματική απλοποίηση και μείωση του κόστους φορολογικής συμμόρφωσης.

52. Πιστεύει ότι, ιδίως οι μικρότερες ΜΜΕ που δραστηριοποιούνται στις εγχώριες αγορές τους μπορεί να έχουν πολλά να κερδίσουν με τους νέους φορολογικούς κανόνες που ορίζονται στην πρόταση οδηγίας για τη θέσπιση φορολογικού συστήματος με βάση την έδρα, γεγονός που θα μπορούσε να τις ενθαρρύνει να αναπτυχθούν και να επεκταθούν εντός της ενιαίας αγοράς της ΕΕ χωρίς να παρεμποδίζονται από περιττές επιβαρύνσεις φορολογικής συμμόρφωσης. Τονίζει ότι τα δυνητικά οφέλη για τις ΜΜΕ πρέπει να είναι αναλογικά προς τον διοικητικό φόρτο και το κόστος εφαρμογής για τις φορολογικές διοικήσεις της ΕΕ.

Βρυξέλλες, 31 Ιανουαρίου 2024.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών

Vasco ALVES CORDEIRO